

TELEGRAFUL ROMANU.

№ 91. ANULU XV.

Telegrafulu: esse de done ori pe septe-
mana: joi'a si Dumineca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
ga'ta prin scrisori francate, adrese
catra espeditura. Pretiulu pnumeratiu-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalteparti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciele din Monarchia pe unu anu
8 fl. era peo jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straini pe anu 12
pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 1224 Novembre 1867.

Quota.

Vien'a, 15 Novembre.

Dle Redactoru! Ti-amu fostu promis ca ti
voiu scria ce-va din caletori'a mea.

Ai de! sa ti scriu ce-va despre Quota. — In
trecerea mea prin Pest'a, comorai aci vr'o cate-va
dite, ca sa aftu cum maista cu „politica cea
mai inalta“, ce se fabrica aicea. Amblaiu
in susu si in josu, dara pretotindena nu audiamu al-
ta, decatu: quota si iar quota. Pe strata
quota, in oteluri quota, in jurnale quota,
pana si si mod'a dupa quota, — scii asiá cum
era odata pre la Bucuresci cu vorb'a: R o c o c o.

Pana si brag'a rece — r o c o c o!

Intrai intr'o bolta de moda sa-mi cumperu o
pelaria, si indata fui intrebatu, ca nu postescu quo-
ta-kalap? Da! sa vedu ce bizigania e ace-
ea? Si ce sa vedi? mi se da asiá unu felu de
cilindru micu cam 30% din cilindru peciovicianu,
pentru ca restulu de 70% se dice ca a ramasu pe
sem'a nemtiloru.

Mi cumperai asiá dara unu quota-kalap — si
o nimerii bine, pentruca se tine de bonu-tonu —
si cu quota-kalap pe capu treci in numerulu ace-
lor'a, ce se ocupa cu ordinea dilei in dieta, care
se referesee la quota. — Bietii ablegati por'ta quota
numai pre capu dara si in capu, si si spargu ca-
petele prin sectiuni de vr'o cate-va septemani nu-
mai cu Quota.

Me rogu! cum sa nu fia aceea spargere de
capu, candu are cine-va de a cugeta ca sa afe
petra intiepleciunei, cu care sa scapi mai eftinu de
cele trei miliarde si mai bine de datorie ale sta-
tului.

Petra ast'a a intiepleciunei, pre care nu o afla-
se nice Kraus, nice Bruck — nice Plener, se dice
ca o a aflatu acum comissionile delegate din diet'a
din Pest'a si din senatulu imperialu din Vien'a, si
se numesce: Quota.

Adeca numitele delegatiuni in contielegere cu
ambele ministere au convenitu intr'aceea ca la cele
150 milioane de interese anuali, ce vinu a se plati
pentru cele trei miliarde tierile tnetore de coron'a
Ungariei (Ungari'a, Croati'a, Ardealulu etc) sa con-
tribue o suma anuale in numerulu rotundu de 30
milioane, — iera de celelalte voru vedea ce voru fa-
ce nemtii cu ele.

Dupa cum se aude diet'a Ungariei vr'e sa pre-
ciseze lucru si mai lamuritu, si se hotar'esca apri-
atu, ca ceste 30 milioane sa se dea pre totu anulu
ca o suma aversionale, fara de a mai lua vre-o so-
lidaritate in prinvi'a capitaleloru de datoria.

Considerandu asiá dara, ca 80 milioane interese
representeza unu capitalu de 600 milioane, Ungari'a
ia asuprasi numai 1/5 dtn colosulu detorielorlu de
statu, si cu unu imprumutu alu seu propriu — se
pote limpedi cu totulu de datorie austriace.

Insa Ungari'a mai are si alta quota, si ac-
st'a e mesur'a, in care are de a participa ea la
spesele asiá numite comune ale integralu imperiu
austriacu, si acest'a s'a statuitu pentru tierile tne-
tore de coron'a Ungariei cu 30% iera pentru tie-
rile representate acum in senatulu imperialu cu 70%
— si acest'a proportiune se numesce proprie:
quota.

Mai este si a trei'a — unu felu de quota
— si ast'a e bugetulu internu alu Ungariei despre
o parte, — iera despre alt'a bugetulu propriu nu-
mai alu tieriloru tnetore de senatulu imperiale —
care bugete interne fiacare parte dualistica a im-
periu'lu si le pote ficsa dupa cu cum tinc . . . .
cureu'a.

Dupa aceste premise se pote calcula aprossima-
tive care aru fi bugetulu intregu alu Ungariei — pre
anulu venitoriu:

I. Quota anuale la datoriele sta- tului (cu agio) circa	33,000,000
II. Quota la causele comune:	
1) militi'a pe uscatu si pe apa	80,000,000
2) Trebile din afara	3,000,000
3) Trebile finantiarie centrale	1,000,000
4) Subventi'a lui Lloyd	2,000,000
5) Pensiuini	1,000,000
Sum'a	87,000,000
Subtrage veniturile din vamile comune cu	11,000,000

Remane 76,000,000
Din acesta suma vine Quota Un-
gariei cu 30% la: 23,000,000

III. Bugetulu internu alu Ungariei:	
1) Administrati'a, justiti'a, cultulu etc. (ce tineau de cancelariele Ungariei, Croatiei si Ardealulu) — cu	17,000,000
2) finantiele ungare	5,000,000
3) Esactoratalu ungare	500,000
4) Pensiuinele ungaru	2,500,000
5) Curtea Ungariei	3,000,000

Sum'a bugetulu internu 28,000,000
Peste totu 84,000,000
Veniturile Ungari'a 80,000,000

Deficitu 4,000,000
Care se va coperi prin crutiari, prin resturi ac-
tive, si prin regalarea trebiloru contributiionali, —
si incatu nu aru ajunge astea — prin emiterea de
hartie.

Deficitulu nemtiloru — se dice — ca s'aru sui
la 45 milioane.

Acum Dle Redactoru deca ti-a placutu palaria
de Quota, — iern'a se apropria —, candu me voiu
intorce iera prin Pest'a, voiu cumpera si o ca-
ciola de Quota. — Alu Dtalé etc.

Eveneminte politice.

Sabiu, 11 Novembre

Cu ocaziunea desbaterei generale in senatulu
imperialu asupr'a lezei de delegatiuni, vorbi can-
celariulu imperialu pentru delegatiuni. Elu arata ca
legea acest'a e o parte a complanarei.

Desbaterea generala a si trecutu. La desba-
terea speciala se ascepta desbateri si mai mari,
intrandu deputatii in detaliurile lezei.

Cuventulu de tronu cu carele Napoleonu a des-
chisu corporele legelative in Parisu, are unu carac-
teru pacicu. (vedi mai la vale). Cu tote aceste nu
inceta unele diuare a aduce cetitoriloru loru aminte,
ca se nu se increda pre tare in asigurariile oficiale
de pace, ce vinu din partea tuturoru regimelor,
pentruca Napoleonu a denumitu pre Bazaine, fostu
comandante in Messicu, de comandanta a unui corpu
de armata ce sta aproape de marginea Prussiei. De
alta parte se vorbesce si de chiamarea lui Mac Ma-
hon din Africa, pentru ca sa-i dea si lui o coman-
da europeana. Chiaru si reformarea ministerulu o
tragu unu in combinatiunile resbelice; catu se a-
tinge de acest'a se dice ca ministerulu de esterne
sa-lu ocupe iera Dronyn de Lhuys. La tote acest
se adauge inca si scirea de o inarmare pre tote pu-
terile in Franci'a si de unu imprumutu nou.

Din Prussia asiiderea cetimu ca acest'a e
inarmata pana in dinti. Zkft. repetiesce si afirma

scirea ce o amintiseramu in nrulu trecutu, dela mar-
ginea boemo-silesiana.

Conferintiele pentru cestiunea Romei inca totu
nu suntu sigure, pentruca precatu se afirma ca re-
gimele suntu invoite la o conferintia, pre atat'a se
si deminte afirmarea acest'a si se dice ca numai
pre langa conditiuni voru pute sa se adune.

O brosiura a aperutu nu de multu la Dentu in
Parisu despre carea se facu multa vorba inca pana a
nu esti de sub tipariu. Brosiura por'ta titulu Na-
poleonu III et l'Europe en 1867. Programulu au-
torulu pre scurtu e: 1. Aprobare libera deplina si
binevoitoare a tuturoru faptelor implinite ce s'au in-
templatu si se voru intempla in Germani'a cu scopu
de a se organisa ea in lantru 2. Esecutare consci-
entiosa a conventiunei din Septembre seu statorirea
urei noue garantie, carea sa suplinesca conventiu-
nea, 3. desvoltare progressiva a ideiloru liberale de-
puse in epistol'a imperatulu dela 19 Ianuariu a. c.
In fundulu programei se vede congresulu europeanu,
carele sa concluda desarmarea generala si carui sa
i urmeze o era noua de pace.

Din Serbi'a se spune ca ministrulu Gara-
sianin a demissionatu si in locu-i intra fostulu a-
gentu langa Por'ta, Cristici. Cu acest'a in legatura
se mai aude ca Serbi'a aru fi datu Por'tiei unu ul-
timatu, in carele dice, ca neimplinindu-se preten-
siunile Serbiei in afacerea de pre vaporulu „Ger-
mani'a“, ea Serbi'a, va privi neimplinirea acest'a
de unu casus belli.

Disolverea cameriloru din Romani'a sa
constatatu dupa cum vediuramu si din actele publicate
in nrulu trecutu. Astadi facemu sa urmeze moti-
vele guvernulu pentru disolverea camerei. Unele
sciri afirma, ca pana la ultim'a Decembre se va pute
convoca camera cea noua si senatulu celu nou.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 18 Novembre dupa autenti-
carea protocolulu dela siedinti'a din urma si dupa
aducerea la cunoscinti'a casei a mai multoru incurse,
comunica cas'a ministerulu insarcinarea, ca pentru
diu'a urmatore, ca onomastic'a Maj. Sele Imperate-
sei sa aduca la treptele tronulu gratularile omagiale
din partea dietei.

Apoi se trece la ordinea dilei si adeca la afa-
cerea Bözörmenyiana. Se ceteseu actele respec-
tive si apoi raportulu comissioniei. Cas'a intra a-
poi in discussiunea meritoria, deca are sa conceda
directorelui causelor regale a intent'a procesu lui
Bözörmenyi, ca redactorelui respunditoriu a lui
„Magyar Ujság“, pentru epistol'a lui Kossuth catra
alegatoriu Vatiulu. La desbatero iau parte vre-o
siese oratori. In fine insa se pune cestiunea la
vota nominalu si voteza pentru concederea de a se
da Bözörmenyi in judecata 183 si contra 88 de-
putati; 119 au fostu absentii. Se obtinura dela votu
7 deputati.

Inainte de inchieiare provoca presiedintele pre
cele noue sectiuni ale casei a se aduna in localita-
tile loru spre a le face impartasiri despre legea
quotei si a detorielorlu statulu.

Revista diuaristica.

„Gaz. Transilv.“ Inandu ansa dela deschiderea
Universitatiei nationale, dupa cum o numesce den-
s'a, dieta seu conflussu sasescu, dupa ce espuse
cele intemplete la siedinti'a dintai, face urmatoriulu
comentariu:

Deca sasii aru fi fostu fara capu politicu si
deca acest'a cu tote diferintiele partitei unionistice
s'aru fi aruncatu intr'o apathia, intr'o inertia, la-
sandu sboru certelorlu de partite, ei inca n'aru fi re-
cesitu cu respectarea dreptulu de a tine dieta. Si

comitele s'aru fi trasu la grea respundere, ca pentru certe private si-aru fi curmatu incordările de a lucră pentru respectarea drepturilor lor constitutiunale.— Pentru castigarea dietei seu a adunării universității romanilor, ad. a congresului national, fără de care nu se pôte speră nici o ingrigire de apröpe pentru starea cea dosedita a natiunei romane, dintre cei ce se tinu competenti cine ce lucra, ce a lucratu? cine a miscatu ce-va si unde? Ce rezultatu s'au mijlocitu? Cei de pe drumulu activității, candu se voru intelni cu pasivistii, cari inaintara totusi petitiunea din 31 Dec. an. tr.? Dati sa ne intrebămu unii pe altii, pâna a nu veni tempulu tragerei la respundere a aciora, cari pórtu vin'a umilirei? Ómenii credinciosi intereselor natiunale, de-si pe căi diferite, dupa convingeri individuale, totusi lucra toti pe calea apucata din resputeri, pâna candu se intalnescu in focularulu intereselor natiunale.— Sa ne luămu pe séma, ca responsabilitatea e tremenda inaintea judetului supremu alu viitorului natiunei! Nu nóua ci patriei, ci natiunei ne-amu nascutu, care ne cere abnegare de interese private, si lupta pentru onórea si drepturile ei. Fără de lupta nu se castiga victoria, neci morala, neci principiala.— Exempla docent.—

Precum vedemu Gazet'a atinge nisce corde fórte gingasie si petrece atingerile sele cu imputări indirecte, cari aru puté resuscitá o discussiune mai estinsa, decâtu i s'aru paré cui-va la privirea cea dintăiu.

Vomu calcá de asta data pre condeiulu nostru, indreptandu durerósele espectorări ale Gazetei in privinti'a cauzei si rezultatelor atinse, la factorii ce au conlucratu la acele cauze si la impregiurarea, ca cum au lucratu. Vomu aduce inainte numai unu momentu din ceea ce au atinsu Gazet'a, petitiunea din 31 Dec. an. tr., si o vomu rugá, nu cá sa ne dea séma, dara sa se cugete mai seriosu si mai cu deadinsulu asupr'a ei, si sa véda cum incupe congresulu, cum votulu din 1865, cu petitiunea lănga olalta si aceste cu situatiunea politica din anii din urma? si mai departe, ca pentru ce unulu din urdutorii petitiunei nici nu au indrasnitu a merge in deputatiunea carea o primise asoprasu? Atunci credemu ca deca va mai tiné socotel'a de miscarea politica in launtru si in afara va recunóscé, ca a fostu unu momentu nepriveghiatu candu a scapatu condeiulu, a aruncá intrebările ei de mai susu.

In fine rugămu pre Gazet'a sa aiba bonatate a resfoi inapoi baremu numai pâna la la unu locu nrii foiei nóstre din estu anu, si sa véda cum privimu noi situatiunea si lipsele ei. Amu fostu, si suntemu, pentru gruparea si concentrarea puterilor nóstre natiunale, căci situatiunea intréga o cere; acea situatiune, care nu au creat'o neci activistii, neci pasivistii.

FOISIORA.

Ortografia romana.

Fóia Societății din Bucovin'a publica mai pre largu sub titlu'a „Societatea academica romana“ afacerile acestei academii din sesiunea trecuta. La tempulu seu dedurămu si noi publiculu nostru unele escerpte dupa alte diuarie. Acuma scótemu si dupa fóia Societății din Bucovin'a unu pasagiu privitoru la desbateru despre ortografi'a, carele ni se pare destulu de interesantu spre alu reproduce si noi:

„... Dupa-ce s'au aprobatu aceste statute de către M. Sea, Domnitorulu Romaniei, grija cea d'antăiu a Societății academice romane a fostu, cá sa se constituésca definitivu in intielesulu articolului XV. si XX. Ea si-a alesu asiá dara de presiedinte pre D. Eliade Radulescu, de v.-presiedinte pre D. T. Cipariu, de secretaru pre dlu A. T. Laurianu, si de cei doi membri ai delegatiunei academice pre DD. V. A. Urechia si I. Macsimu. Urări entusiastice au salutatu pre primii functionari ai primei Societăți academice române, ear ei au respunsu la acestea prin serutări fratiesci.

„Cea mai interesanta parte in lucrările societății academice romane, totu odata si cea mai insemnata si mai cumpanitorie au fostu desbaterile pentru staverirea ortografiei limbei romane. Comisiunea, insarcinata cu elaborarea unei promgrame pentru regularea desbaterilor in acésta privintia, n'a

Cuventulu de tron.

alu Imperatului Napoleon III la deschiderea corpurilor legislative din estu anu.

Domni senatori! Domni deputati!

Necessitatea de a continuá studiulu intreruptu despre legile importante m'a indemnatu a Ve conchiamá mai tempuriu decâtu de comunu. Altmintre eveneminte nóue mi sternira dorintia a me incunjiurá cu prevederea si conlucrarea Vóstra.

De candu V'ati despartitu, o neliniscire neoterita au atinsu spiritulu publicu in Europ'a si pretotindene a restrinsu miscamentulu industriariu si comunicatiunea comerciala. Contra dechiaratiunelor guvernului meu— care nu s'a schimbatu neci odata in purtarea sea pacica — s'a latitu credintia cumca modificatiunea in regimulu internu alu Germaniei aru fi motivu de unu conflictu. Acésta stare de nesecuritate nu pôte durá mai multu. Schimbările intemperate de ceea parte de Renu trebue se le primimu si se dechiarămu cumca pâna ce interesele nóstre si demnitatea nóstra nu e amenintiatu, nu ne vomu amestecá in transformatiunile intemperate prin vointia poporatiunei.

Neliniscirea, ce s'a manifestatu, anevoia se pôte splicá intr'unu tempu, candu Franci'a aretá lumei scen'a cea mai sublima de impacaciune si de pace.

Espusetiunea universalu, la care mai toti suveranii Europei si avura loculu de intalnire, si la care convenira reprezentantii claselor lucrátore din tóte tierile, a legatu si mai strinsu intre natiuni legaturile de fratielate.

Ea a desparutu, dar a lasatu marc'a sea pre epoc'a nóstra, căci, deca espusetiunea, dupa-ce s'a inaltiatu cu majestate a lucitu fia numai pentru unu momentu, atunci ea a derimatu trecutulu prejudetiloru si sminteloru. Pedeele lucrului si ale inteligentiei, granitiile intre diferitele clase, urele internationali, aceste suntu cele ce espusetiunea le-a stersu in urm'a sea.

Pemurele nedisputabile ale contielegerei nu ne potu dispensá dela imbunatatirea institutiunilor militare ale Franciei. Este detorintia imperativa pentru guverne cá, neconsiderandu cercustantiile, se continue progresulu in tóte elementele cari compunu puterea tierii, si pentru noi e necesitate se perfectinám organizatiunea astora militaru, precum si armele si marin'a nóstra.

Proiectulu de lege asternutu corpului legelativu impartí sarcin'a recrutării pre toti cetatienii. Acésta sistema a parutu pré nerestrinsa. Transactiunile au slabitu importantia ei. De atunci amu credintu ca trebue sa facu studie nóue despre acésta cestiune. In adeveru nu se pôte cumpani cu destula grigire acésta problema grea, care atinge interese atátu de considerabile si adese atátu de o-puse.

Guvernulu meu va prepune despusetiuni nóue,

putulu veni la neci unu rezultatu definitivu din cauz'a divergentiei punturilor de vedere, din carele plecá fia-care membru. D. G. Munteanu, intr'unu tratatu ortograficu anumea, si espune principiile sele, in fientia fonetice, dar in aplecarea lor se abatea in mai multe priviri dela ele, si cereá, cá desbaterile sa decurga pe basea tratatului domniei sale.

„D. I. Maximu insa dicea, ca inainte de tóte sa se intieléga comisiunea asupr'a unui principiu bine definitu, si desbaterile sa aiba de scopu numai aplecarea lui logica la casuri speciale. Cá atare principiu propuse dlu Macsimu: „Fia-care cuventu sa se scrie in acea forma, care este mai apröpe de classicitate fara respectu la pronuntia lui din diu'a de astadi“. D. I. Sbiar'a din contra sustinea cá principiu conducatoriu: „cá fia-care cuventu sa se scrie astfelu, dupa cum se rostescé elu maibine in diu'a de astadi, fără privire la forma seu rostirea lui antica;“ deci mai nainte de tóte s'aru cadé sa se decida, din câte sunete simple se compune limb'a romana si apoi pentru fia-care din aceste sunete sa se adópte câte o singura litera pentru infatisiarea lui la scriere; cu alte cuvinte, sa se compuna mai antăiu alfabetulu intregu alu limbei romanesci, ear statorirea pronuntiaerei clasice seu bune la unele cuvinte, unde este diferentia, se va regulá prin gramatica si dictionariu.

„Urmandu desbaterile in comisiune totu pe acestu teremu si neputendu-se uni membrii intre sine macaru in majoritate, adusera acésta cestiune in-

eari nu suntu decâtu simple modificatiuni ale legei din 1832, dar cari conducu la scopulu ce l'amu avutu pururea in vedere, adeca: reducerea serviciului in tempu de pace si immultirea lui in tempu de bataia.

Acestea precum si organizatiunea gardei natiunale mobile, le veti esaminá sub impressiunea cugetului patrioticu cumca cu câtu noi vomu fi mai tari cu atát'a pacea va fi mai asecurata.

Acésta pace, ce noi toti vremu s'o sustinemu, parú a fi in periculu pentru unu momentu. Agitatiunile revolutionare, pregatite in diu'a mare, amenintiaza statele papali. Fiendu ca conventiunea dela 15 Sept. n'a fostu esecutata, amu trebuitu se trimitu de nou trupele nóstre la Rom'a si se scutescu puterea santului scaunu prin respingerea revolutionariloru.

Purtarea nóstra n'a pututu avé nemic'a din inimicitia pentru unitatea si nedependintia Italiei, si acésta natiune, suprinisa pentru unu momentu, n'a intardiatu a precepe pericolele ce manifestatiunile aceste revolutionare le-au pregatitu principiulu monarhicu si ordinei europene. Astadi liniscea in statele papali e mai de totu rentatorita, si noi putemu calculá terminulu curendu alu resturnării trupelor nóstre. Pentru noi conventiunea dela 15 Septembrie esista pâna atunci, pâna nu se va substitui de unu actu nou internationalu.

Relatiunile Italiei către santulu scaunu intereséza tóta Europ'a si noi amu propusu puteriloru a regulá aceste relatiuni intr'o conferintia si astfelu a preveni complicatiunile nóue.

Ne-amu ocupatu de cestiunea orientala, dela care spiretulu paciitoru alu puteriloru a luat ver ce caracteru astiatoru. Deca esistu intre ele diferentie de pareri in privinti'a mijloceloru pentru pacifiatiunea Cretei, totu sum ferice a constatá ca ele suntu contielese in dóue puncte principali: sustinerea integritatei imperiului otomanu si imbunirea sortiei crestiniloru.

Deci politic'a esterna ni permite a intrebuintia tóte grigile nóstre pentru imbunatatirele interne.

Dela sesiunea DVóstra, a trei'a parte din mem. consilieru generali s'au alesu cu dreptulu votulu universalu. Aceste alegeri, indeplinite cu linisce si nedependintia, au aretatu pretolindene bunulu spiretu alu poporatiunei. Caletori'a, ce impreuna cu Imperatés'a amu intreprinsu in partea resaritena si de média-nopte a Franciei, a datu ansa la manifestatiuni de simpathia ce m'au atinsu adencu. Inca odata mai multu amu potutu constatá ca nemic'a nu pôte clatiná increderea ce poporulu si-a pusu in mine si aderintia ce are către dinastia mea. Din parte-mi nisuescu neincetatu a premerge dorintieloru sele.

Gătirea căiloru vicinale a fostu pretinse de

intea intregii societăti in siedintie plenarie, cá societatea insasi se hotarasca principiulu, dupa carele sa se indrepteze apoi comisiunea.

„In dóue siedintie plenarie de câte 3, 4 ore s'a discutatu numai asupr'a principiiloru, dupa carele aru fi sa se diréga ortografi'a limbei romane, ori numai dupa principiulu curatu etimologicu, ori numai dupa celu curatu foneticu, ori dupa combinarea amenduror'a. Toti membri au vorbitu de mai multe ori in acésta cestiune; fia-care cautá sa aduca argumente câtu mai convingátore pentru parerea, ce o aperá. Discursurile au fostu fórte interesante si pecata numai ca nu s'au stenografatu pentru luminarea si orientarea publicului celui mare.

„Cei ce aperau principiulu etimologicu in scriere argumentau cam astfelu: Natur'a limbei române este latina si fundamentulu limbei române este limb'a latina; deci dara in scriere sa ne tinemu strinsu de etimologismu; limb'a latina sa ne fia criteriulu, dupa care sa alegemu cutare seu cutare pronuntiare cá cea mai buna. Cu etimologismulu sa mergemu, pâna unde i-lu putemu urmari in limb'a latina si in cele-lalte dialecte romanice, căci o limba, dupa inflorirea sea, da indareptu si se corumpe, dupa cum s'a intemplatu cu limb'a romána. In trens'a suntu forme bune de cuvinte si forme rele; noi sa le ajustămu, sa alegemu pré cele mai bune si sa formămu o limba dupa principiulu etimologicu, si apoi fia-care vorbéscu-si si idiotismi sei, deca nu va voi sa vorbéscu limb'a scrisa. Sa ceremu insa dela ómenii culti, sa scria cuvintele, cum suntu mai apröpe de clasicitate, cá sa nu se pérda afinitătile cu cele-lalte limbi surori; nu este de nea-

clasele agricole a căroră reprezentanți sunteți. A suplini această necesitate a fostu pentru noi unu act de dreptate, a-siu dice mai ca de multiamita O cercetare detaliata pregatesce deslegarea respectiva. Dloru Vostre va fi lesne, in contielegere cu guvernulu meu, sa asecurati rezultatulu acestoru mari mesuri.

Situatiunea fara indoieia nu e cu totul libera de anumite greutati. Miscamentulu industriariu si comercialu a scadiutu. Reulu acest'a e generalu in Europ'a. Elu se nasce mare parte din temerile ca va inceta bun'a contielegere intre puteri. Racolta n'a fostu buna, scumpetea era neincungiurabila, dara comerciulu liberu singuru pote asecura provisunare si complana pretiurile.

De-si aceste cause diferite impedece venitele de a ajunge deplinu preliminariele bugetului, nu se voru schimbá rubricile legi finantiale, si ne e permis a prevedé tempulu in care usurarile de contributiune se voru lua in consideratiune.

Acésta sesiune va trebui sa se ocupe mai vertosu de examinarea legiloru pentru cari amu luat u initiativ'a in Ianuariu trecut. Tempulu decursu de atunci nu mi-a schimbatu convingerea despre folosulu acestoru reforme. Fara indoieia e ca exercitiulu acesteru noue libertati presupune atitare spiriteloru si escese periculoase, dara eu — pentru a le face aceste neputincioase — tinu socota totu deodata si de preceperea sanatoasa a terei, de progresulu moralei publice, de resolutiunea, energi'a si de autoritatea regimului.

Deci sa continuamu opulu ce l'amu inceputu impreuna. De cinci-spre-diece ani amu avutu a celasi cugetu, adeca: legile nostre fundamentali sancctionate de votulu poporului sa le sustinemu deasupra controverseloru si pasiuniloru inimice, dara totu deodata sa desvoltamu institutiunile nostre liberali, fara a slabi principiulu autoritatei.

Sa nu incetamu a lati prosperitatea prin indeplinirea rapede a mijloceloru nostre de comunicatiune, prin immultirea mijloceloru de invetiamentu, justiti'a prin simplificarea procedurii sa o facemu a functiona cu mai putine spese, si sa luam totu mesurile cari potu straforma in modu favorabile sortea massei mari.

Deca DV. remaneti convinsi, ca si mine, ca acest'a e calea adeveratului progresu si civilizatiune, asi'a sa plecamu mai departe in consonanti'a pareriloru si concepteloru, cari suntu o garantia pretioasa pentru binele publicu.

Dvostra ve-ti primi, speru, legile ce vi-su asternute; acelea voru contribui la marirea si ayuti'a terei; eu din parte-mi, fi-ti siguri despre acest'a, voi tiné tare si la inaltime puterea regimului ce mi s'a incredintiatu, pentru ca pedecile seu opusetiunea nedrepta nu voru elatina nici curagiulu meu nici credinti'a mea in venitoriu.

perata trebuintia, ca fia-care sunetu sa-si aiba liter'a propria, caci si alte limbi moderne culte, precum francesc'a englezesc'a, etc. inca nu au, ba inca la unele limbi orientale lipsescu de totu vocalele. Mai toti literatii din secululu acest'a au purcesu pre calea istorica in scrierile sele, adeca: s'au tinutu de principiulu etimologicu, deci si noi sa ne tinemu de densulu, caci fara de principiulu etimologicu in scriere nu vomu ajunge la unitatea limbei. — Deci se propuse: ca in scrierea limbei romanesci sa se adopte principiulu curatu etimologicu si cuvintele sa se scria dupa etimologi'a lor, dupa cum se infatisieia mai aprópe de clasicitate.

Principiulu foneticu in scriere se apera cam astfelu: Limb'a romanescă, de-si de aceeași origine cu cele-lalte limbi romanice, este totusi limba de sine statatoria. Limba romanescă vomu sa scriemu, iera nu altu ce-va. Serisorea trebuie sa fia o copia justa a vorbirei drepte. Acest'a nu va fi, deca fia-care sunetu din limba nu va fi infatisiatu prin litera propria. Limb'a insa si sa ne impună noue ortografia, iera nu noi sa i-o impunemu ei; ortografi'a trebuie sa fia astfelu combinata incatu perdiendu-se prin intemplari estraordinarie, si voindu altii mai pre urma sa afie ierasi ortografi'a limbei, sa nu pota veni la alta prin natur'a lucrului decatu numai la cea mai dinainte perduta. Limb'a unui poporu, ca si densulu, nu sta locului, ci se desvolta, se deplinesce amesuratu propasirei, ce poporulu o face in sfer'a intielesuala; deci aceea, ce etimologistii numescu coruptiune fonetica, nu-i alt'a nimic'a decatu vieti'a, desvoltarea limbei, a in-

Principatele române unite.

Consiliulu ministriloru, jurnalul.

Sedinti'a din 31 Octobru 1867.

Corpurile legiuitoare actuali au fostu alese a dou'a di dupa intronarea dinastiei in Romania'a si dupa votarea unei constitutiuni. Natiunea n'avusese tempu nici a-si dá sēma de conditionile ce-i facea noulu seu pactu fundamentale, nici a cunoște pre deplinu caile pre cari voiá sa o conduca suveranulu carui'a ea i incredintiasse destinările sele. Nedomirirea ce domnea in spiritele tuturoru, putu, dara sa fia a deesa exploatare de interesele si de pasiunile personali, cari se desfasurara si cu mai multa inlesnire din caus'a legi electorale. Acésta lege fusese votata in pripa; forte multe din articulele ei, redactate intr'unu modu nelamuritu, dau locu la o multime de interpretari si nici instructiuni precise nu asiediasera o procedura identica pentru operatiunile electorali. Verificarea titluriloru a aretatu ca, nu numai in diferite judetie, dara inca in diferite colegiuri ale aceluasi judetiu, legea a fostu intielesa si aplicata in deosebite moduri. Adunările au trebuitu sa treca preste o multime de violari si contradictiuni ce se predusesera in alegeri; caci de aru fi procesu altu-felu, dupa insusi declararea mai multoru reprezentanti, mare parte din alegeri aru fi fostu anulate si corpurile legiuitoare nu s'aru fi pututu constitui.

Odata constituita in asemenea conditii, candu a trebuitu sa proceda la cele dintai lucrari, s'au manifestatu si mai netedu consecintiile confusiunii in care se facura alegerile;

Camera impartita in trei fractiuni, din cari nici un'a nu forma o majoritate, era prin acest'a chiaru, redusa la unu felu de neputintia. Ministrulu de atunci negasindu o majoritate, care seu sa-lu respinga indata si sa-lu puna astfelu in positiune de a alege otarirea constitutională ce avea sa ié, seu sa-lu sustina si sa-i dea concursulu activu si leale de care unu guvernulu are nevoia spre a putea merge, s'a amacinatu mai multu tempu in discutiuni fara rezultat. De aci a decursu pentru afacerile publice o deplina paralisia. Desbaterile bugetarie n'au inceputu decatu in Ianuariu, fara ca tempulu trecut de la 15 Novembre, candu se deschisese camera, se fi fostu intrebuintiatu la unu studiu seriosu alu bugetului. Consecinti'a a fostu numeroasele defecte ale acestui bugetu, care trebuie sa regulede finantele terei si care le-a lasatu totu in confusiunea de mai inainte. Legile de cari avea nevoia tier'a nu fura nici macaru luate in desbateri si chiaru cele doue, trei, ce se votara, se resimtu de fragmentarile si neintielegerile in cari se afla puterea legiuitoare.

Abia pre la sfersitului lui Februaru se forma o majoritate pentru a cere retragerea ministeriului. Mari'a Sea Domnitoriulu, pusu in positiune de a

usua de prerogativele Sele constitutională, se otari a chema la putere ministri din acea majoritate, cu speranti'a ca paralisia va inceta si ca lucrarile nu se voru mai intardia. Insa abia, se forma noulu ministeriu, si se vediu ca majoritatea din care s'ise nu era decatu efemera. Camera romane impartita totu in cele trei fractiuni de forte mai egali, cari nu se puteau intielege, din care cauza se facea anevoioasa functionarea mecanismului constitutional. Astfelu sesiunea se inchise fara a fi datu mari rezultate. In intervalele sesiuniloru se manifestara din partea unoru deputati si senatori tendintie cari atrasera asupra-le desaprobaria formale a alegatoriloru lor si protestari din mai multe parti ale terei.

Dupa asemenea precedentu, guvernulu Mariei Sele nu s'a miratu nici decum vedinde ca chiaru dela deschiderea sesiunii actuale, camera, in locu de a se ocupa cu interesele urgenti si vitali pentru cari era chemata estraordinaru, nu a cugetatu decatu a hartini pre ministeriu, aratandu astfelu, dela inceputu ca suntemu intr'o situatiune imposibila. Unulu din deputati, intr'o interpelare adresata, astadi, guvernului, a definitu acésta situatiune dicendu ca si ministeriulu si camera se afla intr'o positiune falsa unulu in fati'a altui'a si ca nu este cu putintia a mai merge astfelu. Prin acésta interpelare nu numai s'a pusu cestiunea ministeriale, dara, inca s'a negatu chiaru prerogativ'a constitutională a tronului de a-si alege consiliarii, precum si aceea de a chema natiunea sa se pronuncie intre consiliarii tronului si corpurile legiuitoare, si, ce este mai gravu, s'a pusu in cestiune in fati'a terei si a Europei, unirea bas'a statului romanu. Ministeriulu Mariei Sele a cerutu dela adunare sa se pronuncie indata, camera insa, in locu de a lua o hotarire neteda si directa, conformu datineloru constitutională, a trecut la ordinea dilei, apoi procedandu la votare pentru numirea comisiunii ce avea a cerceta si a se pronuncia asupra propuneriloru guvernului, a datu inca odata adesiunea sea la acele atacuri, alegendu pre insusi interpelatoarele si pre acei'a ce cu densulu se aretasera mai ostili.

Deca guvernulu aru avea speranti'a ca acésta camera aru putea forma in fine o majoritate basata pre principii, prin urmare stabile, elu nu aru existat nici unu minutu de a se retrage si de a dá loculu ministeriului acelei majoritati. Din cele petrecute pana acum, insa, s'a pututu vedea ca ori ce ministeriu n'aru forma n'aru avea nici o durata, si ca sesiunea actuale a adunarei, de s'aru prelungi, s'aru producea nici unu rezultat positiv, ci s'aru perde numai unu tempu pretiosu in desbateri fara folos si in smacinari cari aru face pre tiera sa se indoiesca ierasi de salutarile efecte ale regimului constitutional.

Catu pentru senatu, tier'a a vedutu, inca din sesiunea trecuta spiritulu de care este animatu,

tielegintiei poporului, ce o vorbesce. Acestu rezultat alu desvoltarei limbei trebuie constatatu prin scrisore; a scrie insa cuvintele, dupa cum se presupune seu se dovedesce, ca au fostu vorbite cu sute seu mii de ani mai inainte, aru insemna a se opune propasirei limbei si a scrie o limba care nu-i actuala, prin urmare neintielesa. A scrie etimologicu si mai pre urma a cautá de a si vorbi etimologicu, aru insemna a crea o limba noua, o limba a invetiatiiloru, o limba privilegiata, nevorbita si nescrisa de multimea poporului, ci numai de unu numeru forte micu de filologi invetiati. Scrierea etimologica cuprinde in sine greutati neinvingivere, impedece de cultura spirituala. Prin trense nici la unitatea limbei nu putemu ajunge, caci chiaru presupunendu, ca toti aru fi in stare sa scria etimologicu intr'unu felu, totusi rostirea cuvinteloru scrise va fi provinciala seu locala, deca nu se va pretinde dela fia-care scriitoriu sa-si rostescă, dupa cum scrie, si atunei ni-i chiaru intre cei invetiati la carte nu va fi unitate in vorbirea limbei. — Deci se propuse: ca fia-care sunetu din limba sa fia reprezentatu prin liter'a sea propria; iera unde este diferentia de pronuntiare la cuvinte, ea sa se regulede dupa derivarea lor amesuratu legiloru propasirei limbei.

Altii diceau: sa nu ne tinemu exclusivu de cutare seu cutare principiu, caci avemu trebuintia de tote; cu etimologi'a insa sa ne restringemu numai la cerculu limbei romanesci si pana la ore-care gradu si la afinitatile ei, caci de etimologismu avemu nevoia, pentru ca nu pretutindenea pronun-

ciamu bine si asi'a dara clasicitatea sa ne fia de norma; iera fonetismulu inca nu-lu putemu delaturá, pentru ca este forte greu, de a areta prin scriere tote nuantiele desvoltarei fonetice a unui cuventu. Ortografi'a sa fia simpla, fonetica, dara sa primiesca si o parte din etimologia. In abstractu e de prisosu de a mai discuta asupra principieloru, sa cautamu a intra in materia insasi si spre acestu scopu sa alegemu o comisiune noua, carea sa elaborede unu proiectu de ortografia dupa principiulu etimologicu combinatu cu celu foneticu.

Acésta propunere din urma, care canta sa impace si sa unesca pre cele doue de mai nainte, fu adoptata de toti membri afara de unulu, si in comisiunea acest'a, carei'a i se dedura spre censurare si raportare si alte tratate ortografice, ce se prezentara societatiei, se alesera DD. I. Eliade Radulescu, A. T. Laurianu, I. Macsimu, I. Sbir'a si I. Caragiani.

Intr'acésta comisiune au fostu reprezentati tote directiunile aretate mai susu. Ea s'a apucatu de lucru cu mare serguintia si cu totu zelulu. In desbaterile ei insa asupra combinarei principiulu etimologicu cu celu foneticu s'au ivitu disparitati de socotintia forte insemnate, astfelu incatu comisiunea s'a impartitu in majoritate de patru msi si in minoritate de unulu. Dara si membri majoritatiei inca n'au fostu uniti intre olalta la tote, cate si cum s'au desfasuratu in raportulu ei, si pentru aceea fia-care si-a rezervatu dreptulu pentru desbaterile speciale din sedintiele plenarie, spre a-si espune acolo parerile sale contrarie la totu puntulu, unde nu se unesce. De raportatoriulu alu majoritatiei comisiunii a fostu alesu D. I. Macsimu....

Elu a respinsu proiectulu de stramutarea curtiei de cassatiune la Iasi, reclamata ca o compensare morala pentru acea vechea capitala, pâna la facerea câilor ferate. Elu a respinsu asemenea, séu a lasatu in nelucrare, mai multe alte proiecte menite a aduce imbunătățiri in conditiunile de salubritate, de prosperitate materiale a orasieloru, și a ameliora lucrările loru publice. In sesiunea acést'a elu nici n'a pututu incepe lucrările sele pâna astadi, căci nu s'a completatu inca.

Considerandu ca acésta stare de lucruri nu numei paraliseza administratiunea, compromite justitia și finacele țierei, dara, lucru mai gravu, da lovitori creditului seu in afara și face a se pune la indoiéla capacitatea natiunii de a se guverná;

Considerandu ca dupa o lupta de două-dieci de ani pentru asigurarea esistintiei și a drepturilor sele, Romani'a a redobeditu in fine suveranitatea ei și o dinastie ale cărei legaturi cu statele cele mari europene o punu in positione de a ajunge mai curendu și mai sicuru la țări'a și mărirea nationale, și ca este pusa in conditiuni de a-si dá séma de stărea sea actuale și de a putea judecă in cunoscentia de cauza între guvernă și camera;

Consiliulu ministriloru, dara, crede de a sea datoria a consilia pre Mari'a Sea Domnitoriulu se face apelu la natiune, și astfelu subscriisii suntu de parere a propune cu respectu Mariiei Sele disolvérea corporiloru legiuitóre, in virtutea art. 95 din constitutiune și convocarea alegatoriloru pentru nóuele alegeri, in marginele termineloru acolo prescise.

Acestu jurnalul se va supune de cătra d. presiedinte alu consiliulu ministriloru și ministru de interne la inal'ta aprobare a Mariiei Sele.

Stefanu Golescu, D. Bratianu, I. C. Bratianu, G. Adrianu, D. Gusti, Gr. Arghiropolu.

Varietăți.

* * * Cetimu in mai multe diuarie urmatórele : Pest'a 19 Novembre. Deputatii gr. orientali ce suntu de fatia la dieta au tinutu in dilele din urma unele conferintie. Majoritatea celor de fatia, dupa cum spune Pester cor. s'au inoitu la urmatórele punctiuni :

1. Metropoli'a infintiatu pentru români de confesiunea gr. or. și coordinata celei serbesci sa se inarticuleze.

2. Pre lângă pestrarea dreptului de inspectiune ce i se cuvine coróniei sa fia indreptățite ambe mitropoliile de a-si regulá afacerile loru bisericesci, scolare și fundatiunale in congressele loru ce se voru tiné deosebi din tempu in tempu, de a se organiza congressele și de a administrá și conduce afacerile mai susu amintite prin organele loru proprii.

3. Ministeriulu, propunendu operatulu congresului natiunala serbescu din 1865 in afaceri bisericesci, scolare și fundatiunale spre prea inal'ta sanctionare, sa convóce cătu mai curendu unu congresu serbescu dupa modalitatea de pâna acum pentru reorganizarea congresulu.

4. Asemenea sa se convóce cătu mai curendu unu congresu dupa propunerea sinodulu episcopescu românu din a. 1865 pentru organizarea și desbateră afaceriloru in punct. 2.

5. Decisiunile din § 8 art. XX din 1848 cari suntu contrarie celor de mai susu esu afara din activitate.

* * * Adunarea rom. catoliciloru la Alb'a-Julii'a ce orá asediatu pre 8 Decembre s'a amanatu pre dilele cele dintâiu a lunei Ianuaru din 1868.

* * * Directiunea salineloru din Ciusiu se desfiintieza și se proiectéza crearea duoru inspectorate. Regularea salinei Sovár inca se va incepe.

* * * „Concordi'a“ afla ca Comitetele supremu din comitatulu Hunedórei Gothardu K u n vrea sa se retraga și ca in loculu lui aru fi sa vina bar. Lud. J o s i k a.

* * * Dlu Dr. R a t i u a procesu la tribunallu scaunulu de aici, in afacerea articolulu dela Orestia, publicatu in nr.ii 79 și 80 ai „Telegrafulu Romanu.“

* * * „Hon“ impartasiesce ca G ö r g e y s'aru fi esprimatú cătra unu camaradu de ai sei de mai inainte, ca aru dorí sa se compuna unu tribunalu de resbela carele sa aduca o sentintia asupr'a faptetoru lui.

* * * „Hon“ e in stare a aduce odata și scrii imbucurátore — asiá dice elu—. Redactorulu primariu dele acea fóia afla dela unu locu fórté competentu și ministeriulu totu odata, ca cele mai insemnate proiecte de lege aru fi dejá elaborate gât'a și asiá cătu mai curendu le va aduce inaintea dietei cá proiecte ale regimulu. „Hon“ numesce urmatórele proiecte de legi : procedur'a civila, legea despre egal'a indreptățire a religiunii ; indigenatulu și casatori'a civila ; educatiunea poporulu și reform'a invetiamentulu superioru ; cestiunea natiunaltățiloru ; sistemulu comitateloru ; uniunea transilvana ; afacerea croata ; afacerea fiumana ; referintiele urbariale ce au mai remasu nodellegate ; sistemulu pentru aperarea țierei ; cestiunen cuotei și bugetulu pentru anulu venitoru.

* * * D e d i c a t i u n e. Rezső Ensel Sándor advocatu in Pest'a a tramisu la Magistratulu de aici 12 bucăti cărți pentru fundarea unei biblioteci a arestantiloru. Pre lângă aceste se mai tramite și urmatórele hărthia ce ni se comunicá și nóue in copia :

„Precum in cele mai multe și mai insemnate case de arestu din țierele din afara asiá și aresturile patriei nóstre se privesce de o mesurá umana crearea de biblioteci, cari sa se puna sub inspectiunea spiritualelu séu privigitorulu arestantiloru. Cetirea cărtiloru sa li se impuna aceloru ce sciuceti ; privighitorii și spirituali sa se incunoscentieze nu numai despre stărea sanatăției arestantiloru, ci sa i intrebe și cătu au celitu ei din căti și cătu au tinutu ei in minte din ce au celitu. Prin castigarea cărtiloru de lectura și didactice, ce se potu procurá cu spese putine, se póte ajunge unu rezultatu salutaru și multe sufleté se potu scapá dela stricaciunea morala.

„Prinsórea cea renumita dela Bruchsal posede o biblioteka 3000 tomuri. Sa-mi fia permisú a contribui eu aceste 12 b. cărți la intemeierea unei biblioteci pentru arestanti.

„Mi voui aflá resplat'a cea mai buna intr'aceea, déca tramiterea acést'a a mea va fi intempinata cu recunoscentia.“

Adaugemu și din parte-ne ca intreprinderea acést'a umana aru fi de doritu sa afle multi sprigintori.

* * * (U n u o p u i n t e r e s a n t u) aparú dilele trecute la Bucuresci. Laureatulu nostru poetu dlu Demetriu Bolintianu iérasu inavuti literatur'a româna cu o carte pretiósá, acést'a e o drama istorica in trei acte, scrisa in versuri și intitulata : „Michaiu Vitezulu condamnatu la mórte“.

* * * Drumulu de feru între Aradu și Alb'afuli'a e pâna la Gyrok gât'a. Pentru distanti'a acést'a a fostu de lipsa la preumblarea cea dintâiu de proba 45 minute. Candu va fi in sa umblarea regulata atunci nu voru trebui mai multu de 30 minute.

* * * (E s p u s e t i u n e a u n i v e r s a l a d i n P a r i s u) fu incheiata cu unu banchetu, care multu tempu inca va fi totu objectu placutu de conversare. A fostu brilantu in tóte privintiele. Pe la 7 óre sér'a in 26 l. tr. incepura a se aduná trasure de cătra strad'a Rivoli cătra edificiuu Louvre și pe la 8 óre óspeti toti erau prin sale.— Acestu banchetu l'au arangiatu comisariu de prin strainețati, in onórea comisiunei centrale — imperatesci. Presiedintele Granville, lordulu, salutá óspeti dearendulu, căte cu o strangeré cordiala de mâna, dupa datin'a englesésca. Nu preste multu apoi, puteai diari unu siru lungu de óspeti, cari primira invitatiunea comissariloru esteri. Dintre acesti óspeti, cu deosebire suntu de a se aminti : ministru de statulu Franciei Rouher, ministru de comerciu Forbade dela Roquette, generalulu Vaillant, marquis Moustier, printiululu Mouchy, Michaelu Chevalier și generalulu Fleury. Secsulu frumosu n'a fostu representatu prin ce-va numeru mare, dar a fostu representatu prin nesc fientie incantátore, asiá, incátu grati'a dómneloru anglese și delicateti'a dómneloru franceze, neci n'au potutu fi reprezentate mai cu elegantiá, decátu prin lady Dudley și princes'a Mouchy nasc. Murat. Dupa ce se deschisera usile refectoriulu, ce innotá in splendóre, fia-care óspe si ocupá loculu seu pe lângă o mésa cu formatu cá o poteóva gigantica. Mancările cele felurite și gustuóse ce se asiediara pre mésa acést'a, apoi dovedira pe deplinu, ca Franci'a e unu isvoru nescabilu in privinti'a acést'a. Ia acestu banchetu au concursu mai tóte natiunele europene cu mancările și beuturile loru nationale. Urmara apoi

toastele, dintre cari cele mai momentóse au fostu alu lui Granville, alu lui Rouher s. a. Cea mai mare furóre a făcut'o in sa Granville prin toastulu ce l'a radicatu in onórea secsulu frumosu; multe vivate urmara dupa toastulu acést'a. (d. „Fam.“)

30—2 Concursu.

La vacant'a statione invetiatorésca, cu limb'a propuneriloru romana, in Dent'a, protopresbiteratulu Versietiuului. Emolumentele suntu 105 fl., 50 meli de grâu, 100 p. de clisa, 50 p. de sare, 25 p. lumini, 8 stangeni de lemne, 4 jugere pamentu, pautialu de 4 fl. și cortelu.

Competitori la acést'a statione au recoursele loru prevediute cu estrasulu de botezu și testimoniele despre scótele absolvate, cu atestatele despre servitiulu de pâna acum, și despre portarea morala și politica, pâna in 30 Novembre 1867. a tramite la

Consistorulu eparchiei Versietiuului.

Nr. 33—1 Concursu.

Pentru două stationi invetiatoresci la scól'a gr. res. centrala din Veneti'a inferióra in districtulu Fagarasiulu, cu care stationi suntu urmatórele salarié anuale impreunate, percepande lunarie regulatu și anume :

- 1) Pentru invetiatoriu primariu 300 fl. v. a. care este totu deodata și direttore scolaru.
- 2) Pentru alu doilea invetiatoriu 200 fl. v. a.
- 3) Pentru ambi cuartire libere acomodate in edificiuu scolaru, precum și lemnele debuincióse.

Petitorii de a ocupá aceste posturi de invetiatori au de a concurge prin calea protopopiatulu I. alu Fagarasiulu la Efori'a scolastica gr. or. in Veneti'a-inferióra pâna in 15 Decembre a. e. st. nou avendu urmatórele calități :

- a) Invetiatoriu primariu sa fia absolutu de gimnasiulu superioru, versatu in tóte trei limbile patriei.
- b) alu doilea invetiatoriu sa fia absolvatu celu putinu gimnasiulu inferioru, apoi pedagogi'a ori cleric'a, și asemenea versatu in limbile patriei. Pre lângă aceea au de a produce :
- c) Atestate de botezu și moralitate alegandu și celelalte testimonii scolastice, séu celu putinu testimoniu din clas'a absolvata mai pre urma.

Fagarasiu in 10 Novembre 1867

Georgiu P. Gridea nulu
Vice-Presiedinte Eforiale.

Nr. 69—1867.

31—2 EDICTU.

Mari'a Nastasa din Fofeldea, carea cu necredintia de doi ani si-au parasitu barbatulu seu Tom'a Comanu totu de acolo, fãra cá sa se scie loculu petrecerei ei, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia, sa se ivésca la subscrisulu Scaunu protopopesu, căci la din contra se va decide procesulu divortialu pornitu asupra-i, și in absentia densei conformu SS. canóne ale bisericei nóstre dreptu-credincióse.

Sabiu in 3 Novembre 1867.

Scaunulu protopopesu gr. or. alu tractulu Nochrichiului.

EDICTU.

Paraschiv'a Ioann Petricu din Sohodolu, care de doi ani a parasitu cu necredintia pre legiuitulu seu barbatu Ioann Negrea din Moeciulu inferioru, — fãra a se scí unde petrece — se citéza prin acést'a, a se presentá inaintea subscrisulu Scaunu protopopesu, in terminu de unu anu dela datulu de josu, cu atât'a mai vertosu, căci nepresentandu-se, procesulu matrimonialu, asupra-i pornitu, se va decide si in absentia densei, in sensulu SS. Canóne ale Bisericei gr. or.

Dela Scaunulu protopopesu gr. or. alu Branului.

Zernesci in 6 Octobre 1867.

Ioann Metianu,
Protopopu.

INDREPTARE. La art. Instructiunea publica, nr. 86 a Tel. Rom. fati'a 1. col. 3. aline'a ultima in locu de :

Sinódele parochiale se compunu de toti tati de familia a respectivei comune parochiale, e o reprezentantia mai angusta estia prin alegere libera din insusi sinodulu parochialu.— Sinodulu parochialu și respective comitetulu protopresbiteriale etc.

Indreptéza asiá : Sinodele parochiale se compunu de toti tati de familia, i é r a c o m i t e t u l u p a r o c h i a l e o r e p r e s e n t a n t i a m a i a n g u s t a e s t i a p r i n a l e g e r e l i b e r a d i n i n s u s i s i n o d u l u p a r o c h i a l u . — S i n o d u l u p r o t o p r e s b i t e r i a l u și respective comitetulu protopresbiteriale e o reprezentantia etc.